ReaderWorks
Standard

1 APRILIE

-monolog-

I.L.Caragiale

CASETA TEHNICĂ

Editori:

Remus Cernea

remuscernea@xnet.ro

Gabriela Bagrinovschi

ella@topmail.ro

Cătălin Teniţă

noesis@xnet.ro

Corectură:

Adina Bolboceanu

© Societatea Culturală Noesis

Societatea Culturală Noesis

Tel: 240.53.80; 091.982.056

info@caragiale.net

www.caragiale.net

www.noesis.ro

UN TÂNĂR

(aer şi maniere de mic impiegat, costum cam sărăcuţ, dar curăţel; jiletca, foarte deschisă, lasă să se vază pieptul cămăşii de coloare ; mănuşi, ţilindru; floare-n piept; baston subţire)

Eu mărturisesc drept, cum am spus şi la juraţi, eu, domnule preşedinte, i-am zis lui Mitică: nu-mi plac glume de astea! Adică nu că mi-era frică de ce s-a-ntâmplat... nici nu mă gândeam! dar vorba e, nu-mi plac mie astea; că eu îl ştiam cine e Mişu, laş! şi n-are curaj; mi-era frică să nu păţim cu el cum mai păţisem o dată, când s-a-ntâmplat la Hierestrăul Vechi bătaia cu mizerabilii ăilalţi, care ne-a atacat, şi Mişu de frică a fugit şi s-a ascuns undeva... După ce s-a isprăvit bătaia — că *(sever)* i-am pus pe goană pe mizerabilii, care se lăuda că o să ne-o facă ei, că sunt de la parchetul general; da... am lucrat... teribil *(învârteşte bastonul repede)* — l-am căutat pe Mişu pân toată grădina, şi după ce l-am găsit, nu vrea să iasă d-acolo cu nici un preţ, ţipa că vrem să-l omorâm... Am ridicat uşa din ţâţâni... Când l-am scos afară, era galben ca lămâia şi-i clănţănea dinţii... Pe urmă s-a bolnăvit la gălbinare — i-a trecut cu cârmâz şi cu acrituri... da' numa' cu acrituri, — dulce n-avea voie! De atuncea i-a rămas numele — *(cu satisfacţie)*, eu i l-am spus — Mişu Poltronu!

De-aia, eu îi spusesem lui Mitică să-l lase-n pace, da', fiindcă ăilalţi a vrut, zic şi eu: Haide! Ce-o să se-ntâmple? Întâi aprilie— o să râdem de Poltronu, şi pe urmă, ce ?

Da, al dracului Mitică!... Săracul!... Să vezi.

Noi mergeam la berărie pe bulevard devale. În seara aia Mitică venise cu Cleopatra, amanta lui — este la maşinele de cusut... A dracului şi ea!... Săraca!... Să vezi.

Tocma' după douăspce târziu, a venit şi Mişu, şi Mitică l-a recomandat Cleopatrii, că pe noi ne recomandase de mult. Pe urmă, râzi! şi conversaţie, şi râzi! *(face mare haz.)* Am stat noi aşa, să fi fost până pe la două şi jumătate trecute... Mişu era amorezat de nevasta unui cârciumar din dosul Cişmegiului, de la care cumpăra ţigări de damă — umbla gătit, cu guler nou, cu ţilindru, cu un baston de păr nodoros şi cu mănuşi — şi dăduse şi cu parfum. Mişu zice:

„*Bonsoir,* eu mă duc.

— Mai stăi...

— Nu se poate; mâine am treabă de dimineaţă la canţilerie.”

Şi a plecat.

După ce a plecat Mişu, Cleopatra a început să râză: hihihi! *(râde ca Cleopatra)* zice Mitică:

„Ştiţi voi unde s-a dus Poltronu?

— Unde?

— În Cişmegiu, pe movilă: să fluiere.

— Ei aş!”

Şi pe urmă ne-a spus Mitică toată intriga: Mişu primise de la nevasta mitocanului o scrisoare — imitaţia Cleopatrei — că mitocanul pleacă la Ţurloaia după peşte pe la trei despre ziuă, şi că el, adică Mişu, s-o aştepte negreşit în Cişmegiu pe movilă, şi să fluiere pe „Margareta” *(fluieră entrata marşului „Margareta”)* ca să fie ea la sigur că el este — că ea ştie că o curteaza de atâta vreme, când cumpără ţigări de damă, şi are să-i spuie multe, da' să vie negreşit.

Asta era intriga lui domnul Mitică, de râdea mereu şi-şi făcea semne cu Cleopatra — asta era: ea să meargă pe la trei şi jumătate pe movilă, şi el, adică Mitică, să se facă mitocanul, să-i ceară cont lui Mişu, şi noi să ieşim toţi să ne batem joc de întâi aprilie de Poltronu!

Am chemat ţal! am plătit... Cleopatra s-a îmbrăcat cu mantaua impermeabilă de mătase crem cu glugă — foarte frumoasă manta! ... şi

Cleopatra nu-i urâtă... cu gluga... e brunetă — şi numai treizeci şi cinci de franci — chilipir, da' era de ocazie: i-a făcut hatâr negustorul — o cunoaşte — de la maşini.

Când am ieşit de la berărie, bătea patru fără un sfert la Eforie... Am intrat în Cişmegiu. Ploua mărunţel; era pustiu în grădină şi întuneric... Am tras cu urechea — n-am auzit nimic. Am mers drept pân aleea mare şi ne-am făcut planul: Mitică şi Cleopatra să pornească din dosul bufetului, şi noi să ne ascundem la pândă sub movilă la grotă.

Tragem iar cu urechea — nimic.

„Să ştii, zic eu, că i-a fost frică Poltronului să vie: nu vine el noaptea pân Cişmegiul pustiu."

Mitică zice: „Atuncea n-am făcut nimic!" Da' Cleopatra: „Aş! nu se poate!... A venit!"

Şi până să n-apuce să zică, auzim*: (fluieră partea întâia a marşului „Margareta", fals şi tremurat.)*

„Ai auzit? zice Cleopatra. Haide!"

Ne lasă pe noi şi pleacă uşor spre movilă, noi în partea ailantă şi Mitică după ea la distanţă — acum auzeam bine: *(continuă fluierul mai hotărât.)*

Cleopatra se suie-ncetinel pe potecă şi noi ne pitulăm după bolovanii de jos...

... Am auzit fluierul *(continuă fluierul şi mai hotărît şi deodată se opreşte brusc)* încetând şi un „ah! de n-ar veni bărbatu-meu!" pe urmă nişte pupături şi şoptituri; da' nu puteam înţelege nimic de vâjâiala havuzului din lac... Am stat aşa câteva minute şi deodată auzim pe Mitică prefăcut:

„Cu nevastă-mea, mizerabile! te-am mâncat!"

Apoi un răcnet, o pocnitură, o bufneală de trup căzând, toate într-o clipă, şi ţipetele Cleopatrii:

„Săriţi! l-a omorât!... Mitică!... Mitică!..."

De-a buşile peste bolovani, ne-am jupuit genunchii, am fost la moment sus... Mitică lungit

pe spate horcăia adânc, Cleopatra lupta să-i ridice capul greu, Mişu sta ţapăn în picioare.

Ce fusese asta ? *(scoate o batistă* chic *şi se şterge emoţionat.*)

Cleopatra îl luase în braţe pe Mişu; îi făcea declaraţii de amor; Mitică a strigat de la spatele lui Mişu; Mişu s-a desprins de Cleopatra, s-a întors în loc şi, când a dat Mitică să pornească spre el, a ridicat bastonul de vârf cu măciulia nodoroasă-n sus, şi l-a plesnit pe Mitică drept în frunte cu sete... Auzi putere la Poltronul!... *(îşi face cruce)* de frică!...

Am alergat în toate parţile; nici un sergent în grădină... Am dat fuga-n bulevard, am găsit o birje, pe urmă şi un sergent — nu vrea la început să vie dobitocul, zicea că e păcăleală de întâi aprilie, parcă nouă de păcăleală ne ardea!

L-am ridicat pe Mitică încetinel... Nu mai horcăia aşa tare... începuse să se lumineze bine şi ploua mereu... Mantaua Cleopatrii era plină de sânge... Obrazul lui Mitică negru ca postavul şi umflat ... I-am lăsat la Colţea pe amândoi şi noi am mers la poliţie.

El a murit pe seară — aşa a spus doctorul; *(zâmbind sceptic)* eu zic că era mort chiar când am ajuns la spital: când l-am luat să-l coborâm din birje, a mai horcăit o dată tare şi pe urmă s-a plecat scurt cu bărbia-n piept, parcă i-a trosnit junghetura... *(face mişcarea.)* Atuncea, când s-a aplecat, i-am văzut creierii amestecaţi cu păr şi sânge cu spumă. *(grimasă.)*

Ce-am păţit...

A doua zi ne-a dus de la poliţie să ne confrunte cu mortul... Venise şi mă-sa lui Mitică — o mahalagioaică... ce gură! făcea un scandal! parcă era nebună, se muşca de mâini, se trăgea de păr... Ne-a ocărât, ne-a blestemat... ba pe Cleopatra a şi scuipat-o. *(bocindu-se ca bătrâna.)*

„Mitică! frumosul maichii! Mitică!" *(schimbând tonul şi mutra şi dând din umeri.)* Ei,

asta mi-e necaz mie... Mitică şi frumos! Poftim!

După aia, ţine-te tămbălău trei luni de zile pe la Văcăreşti, pe la instrucţie, pe la juraţi... Pe Mişu l-a achitat... Da' ce ne-a făcut la toţi procurorul! Pe urmă *(foarte mâhnit),* ne-a dat afară de la minister cu raport motivat — că suntem scandalagii.

Halal de întâi aprilie!... Eu îi spusesem lui Mitică... *(pleacă fluierând cu brio „Margareto, îngeraş iubit”.)*

cuprins

1 APRILIE

Caseta tehnică

*** * * ***

Table of Contents

1 APRILIE 1
Caseta tehnică 5
* * * 6